

Položaj illinojskih premogarjev. - Mussolini biča Nemce.

USTANOVILA SE JE ORGANIZACIJA, KI IŠČE ODJEMALCEV ZA ILLINOJSKI PREMOG. — OPERATORJI SMATRAJO PREMOGARJE ZA STROJ. — NESREČA V CANTON, ILL. — LEWIS ZA JACKSONVILLSKO LESTVICO V ILLINOIS.

Springfield, Ill. — Illinojski premog za državo Illinois! Čemu bi v državi Illinois naročevali premog iz drugih držav, ko ga lahko dobijo v svoji državi. Ustanovila se je organizacija "Boost Illinois Coal", katere delegati, 200 po številu iz vseh krajev države, so se sestali skupaj na banketu, katerega je priredil na čast gostom "District" No. 12. A. C. Lewis je bil izvoljen enoglasno predsednikom permanentne organizacije in Hugh R. Gainy, trgovec iz Gillespie je bil izvoljen tajnikom.

Delegati so sporazumno sklenili, naj se imenuje enega premogarja in enega trgovskega zastopnika iz vsakega okrožja v državi, kjer kopljejo premog, ti bi kot ravnateljji sodelovali pri izvrševalnem odboru. Organizacija se je ustanovila radi tega, ker nekateri veliki odjemalci premoga naročajo istega iz drugih držav, da se jih pregovori, da bodo podpirali to podjetje v svoji državi.

Ako se bo doseglo, da bodo vsi illinojski odjemalci premoga šli na roko članom zgoraj omenjene organizacije, se bo najmanj trikrat več illinojskega premoga porabilo, kakor se ga sedaj.

William G. Warden, predsednik ravnateljskega odbora od Pittsburgh kompanije, je pred senatnim pododsekom v Washingtonu, kjer je bil zaslišan, rekel, da on vidi v premogaru isto, kot v stroju. Torej ne smatra premogarja, ki kriči hrbet pod težkim delom globoko v jami, človeka, sebi enakega, temveč ga smatra za stroj.

V Canton, Ill., v Country majni na Summum je ubilo Peter Gulliamsa; njegov 19 letni sin, je za zadobil težke poškodbe, a je upanje, da bo okrevale.

V Herrinu je umrl John Watson, v starosti 71 let, najstarejši majnar v Williamson County. V Ameriko je prišel leta 1880 in je delal po illinojskih majnah do leta 1923, ko je zadobil v jami poškodbe in postal za delo nesposoben.

Washington, D. C. — L. Lewis, unjski predsednik je izjavil, da ko 1. aprila poteče pogodba, po kateri se je doseglo premirje, lahko operatorji nadaljujejo z obratovanjem, in sicer po jacksonvillski plačilni lestvici. V državi je zdaj 20,000 premogarjev zunaj. Število teh se pa bo drugi mesec pomnožilo, vendar ni misliti nato, da bi se z delom popolnoma ustavilo. Lewis trdi, da so tukaj znaki, po katerih se lahko sodi, da se položaj illinojskih premogarjev boljša. V Illinois je danes zaposlenih 60,000 majnarjev, koliko teh bo še ostalo na svojih mestih po 1. aprilu, ni znano. Lewis trdi, da kompanije, ki so obratovale po jacksonvillski plačilni lestvici, so delale z dobičkom. Torej ni vzroka, zakaj bi se po stari pogodbi ne nadaljevalo z obratovanjem.

TIROLCI POD TRDO ITALIJANSKO PETO.

Fašistovska naloga je uničiti vsako sled nemške kulture na Tirolskem. — Nemci primorani zapuščati rojstno grudo. — Južna Tirolska največ trpi.

Dunaj, Avstrija. — Znano je, da manjšine pod fašistovsko vlado neizmerno trpe, kakor pod nobeno drugo vlado na svetu. Te dni se je mudil na Južnem Tirolskem Larry Rue, poročevalec chikaške Tribune, kateremu je bilo na tem, da bi sam videl, koliko je resnice na pritožbah Avstrijcev, ki so prišli po mirovni pogodbi pod peto italijanskega fašizma. Rue je rekel, da med vsemi manjšinami Nemci na Južnem Tirolskem največ trpe. Fašisti so se zakleli, da bodo v doglednem času izbrisali vsako sled nemške kulture, katera se dobi v rekordih zgodovine, pred 1300 leti. Kar se je bilo bati, se zdaj očitno dogaja, namreč, da si Italijani osvajajo ozemlja pridobljena po mirovni pogodbi in izpodrivajo domačine. Italija hoče teritorij, ne pa prebivalstvo. Tirolci, domačini so primorani zapuščati rodno grudo in iskati kruha drugje. Kjerkoli se umakne kakšen domačin, takoj prevzamo njegovo farmo ali obrt, Italijani. Italijanske oblasti pa tudi skrbijo za to, da svet ne bi izvedel, kaj počenjajo z domačini. Rue je rekel, da je težko izvedeti resnico o položaju, ker si nihče ne upa pritoževati. Kar mgolji tajnih policistov, ki lovijo na ušesa, kaj pripovedujejo domačini tujcem. — Vsako nasilje pa traja le nekaj časa, tako ne more več iti dalje.

London, Anglija. — Prepričevali so častniki na bojni ladiji Royal Oak, kjer so imeli "party" in zahtevali "jazz" bando, katero jim pa podadmiral ni dovolil. Častniki so se uprli, posledica tega je bila, da sta bila dva častnika in podadmiral suspendirani. To se je dogodilo, ko je ladja križarila po Sredozemskem morju. Zadeva še ni končana in je v rokah admirala W. C. Bridgemana, prvega lorda pri admiraliteti.

Belgrad, Jugoslavija. — Štirje macedonski revolucionarji, ki so bili spoznani krivim umora jugoslovanskega generala Kovačevića v Istipu, so bili obsojeni na smrt. Umor je bil izvršen 19. sept. 1927. Drugi zavezniki revolucionarjev so bili obsojeni na zaporne kazni od pet do pet in dvajset let ječe.

KOMITAŠI OBSOJENI NA SMRT.

San Quentin, Cal. — William Edward Hickman, ki je bil obsojen na smrt radi umora Mariane Parker, je izpovedal, da je on uhoril drogistu C. Ivy Tomsa in je njegov tovariš, sedemnajstletni Welbi Hunt, nedolžen. Za umor Tomsa sta bila obsojena Hunt in Hickman v dosmrtno ječo. Hickman bo obešen 27. aprila 1928.

HICKMAN PRIZNAL UMOR LEKARNARJA.

Hickman prizna, da je bil obsojen na smrt radi umora Mariane Parker, je izpovedal, da je on uhoril drogistu C. Ivy Tomsa in je njegov tovariš, sedemnajstletni Welbi Hunt, nedolžen. Za umor Tomsa sta bila obsojena Hunt in Hickman v dosmrtno ječo. Hickman bo obešen 27. aprila 1928.

OČE BIVŠEGA PREDSEDNIKA HARDINGA.

Slika nam predstavlja Dr. George Hardinga (desni), očeta bivšega predsednika Hardinga. Te dni je odpotoval v spremstvu Gen. M. O. Terryja, ki je v pokoju (levi), v Panamo.

ANGLEŠKI ČASTNIKI OB GROBU DEMOKRACIJE V ITALIJI.

Admiral in dva mornariška častnika suspendirana. — Do nemirov je prišlo, ker admiral ni pustil, da bi ladjo spremljala "jazz" godba.

London, Anglija. — Prepričevali so častniki na bojni ladiji Royal Oak, kjer so imeli "party" in zahtevali "jazz" bando, katero jim pa podadmiral ni dovolil. Častniki so se uprli, posledica tega je bila, da sta bila dva častnika in podadmiral suspendirani. To se je dogodilo, ko je ladja križarila po Sredozemskem morju. Zadeva še ni končana in je v rokah admirala W. C. Bridgemana, prvega lorda pri admiraliteti.

IZSILJEVALCI V DETROITU.

V Detroitu so banditi ugrabili bogataša, zahtevajo \$10,000 odkupnine. — Policija in detektivi na delu, da bi izsledili storilce.

Detroit, Mich. — Policija in detektivi Grosse Pointe so na delu, da bi izsledili bandite, ki so ugrabili premožnega lastnika hotela, Jamesa E. Halla, starega 54 let. Odkupnine zahtevajo \$10,000. Policija je mnenja, da je Hall padel v roke bandi, ki na podoben način izsiljuje denar od premožnih ljudi. Kmalu po ugrabitvi Halla, je bila policija obveščena, da je neznanokam izginil tudi lastnik gostilne z mehko pijačo, James L. Shumway.

Halla so odvedli na ta način, da sta prišla k njemu dva moža, ki sta se izdala za detektiva. Hallova žena je bila v sosedni sobi in je slišala, da sta moža rekla Hallu, naj gre z njima na policijsko postajo, kjer imajo zaprtega nekega moža z imenom Petterson, da bo videl, če ga pozna, nakar bo

KRIŽEM SVETA.

Washington, D. C. — Swing-Johnson Boulder predlog za zgradbo jezusa na meji Nevada-Arizona in otvoritev vseameriškega prekopa iz Colorado reke v Imperial dolino je bil v poslanski zbornici sprejet. Za kritje izdatkov se bo dovolilo \$125,000,000.

New York, N. Y. — Frances Alda, operna zvezda, so proga Giulio Catticasazza, ki je vodja Metropolitan operne družbe, stara 44 let, bogatašinja, trdi, ker nima nobenega otroka, se ji zdi življenje puho in prazno. Izjavlja, da bo vzela za svojega sirota, bodisi dečka ali deklico. Ta otrok bo gotovo srečen in preskrbljen za življenje na tem svetu!

New York, N. Y. — Trdijo, da v petdesetih letih ne bo več nobene divje zveri v Afriki. American Museum of Natural History je zapečatil in dobro shranil 200,000 čevljev filmov, katere bodo v kino gledalci kazali šele po petdesetih letih, da bodo naši potomci videli, kakšno je bilo življenje v pragozdih.

Scranton, Pa. — Joseph Kamenisky, star 20 let, je ustrelil Dr. Geralda Kelleyja. Morila so prišli kmalu nato v nekem gledališču, izpovedal je, da je zdravnik zato umoril, ker je on vzrok, da so mu morali odrezati nogo.

Moskva, Rusija. — Delegati, zastopajoč štiri in petdeset narodov, so prispeili v Moskvo, da prisostvujejo četrtemu kongresu ruščice internacionale delavskih unij.

TRUP S-4 NA POVRŠJU.

Provincetown, Mass. — 17. decembra, kakor je bilo poročano, se je potopil podmornik S-4. V soboto so trup podmornika dvignili, v katerem so našli še osem trupel ponesrečenih pomorščakov. Dva in trideset trupel so rešili iz vode že poprej.

RUSKO-NEMŠKI ODOŠAJI.

Med Rusi in Nemci je nastalo nesoglasje. — Rusi bi radi dobili novih kreditov. — Nemški interesi za ruski trg niso več taki, kot so bili.

Berlin, Nemčija. — Kakor znano je v teku ekonomska pogajanja med Nemčijo in Rusijo, radi katerih pa je prišlo do nesoglasja, kar pa nima političnega pomena. Napovedano je bilo že poprej, da se bodo pogajanja prekinila 20. marca. Že več tednov se nemški ekonomisti in člani vlade govorili o tem, da pogajanja ne bodo tako uspešna, kakor se je prvotno domnevalo. Rusom gre v prvi vrsti za to, da bi dobili od Nemčije nova posojila. Nemški interesi pa za ruski trg niso več taki, kot so bili. Lansko leto so Nemci veliko kreditirali Rusiji, izkazalo pa se je, da niso pri tem nič pridobili; z Rusi niso imeli dobička. To pa je baš povzročilo, da so Nemci postali napram Rusom hladnejši.

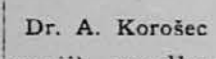
Iz Jugoslavije.

NOVA NAPREDNA SMER V NOTRANJEM MINISTRSTVU. — UPRAVA NAJ SLUŽI NARODU. — RED, MIR IN ZAKONITOST TEMELJNE ZAHTEVE. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Izjava dr. Korošca.

Belgrad, 25. febr. — Notranji ministri dr. Anton Korošec je danes sprejel v svojem kabinetu časnikarje in jim dal sledečo izjavo:

"Sprejemajoč resor notranjega ministrstva, bom delal z vsemi silami na to, da se nadaljuje in uredi stremiljenje za zboljšanje in konsolidacijo naše notranje uprave tistih mojih predhodnikov, ki so se brigali za to in v tej smeri delali. V kolikor je pravni red odvisen od notranje uprave, bom moja glavna skrb, da se zakoni spoštujejo in izvršujejo. Mir, red in varnost, osebna in materialna, bodo zaščiteni. Posebno skrb pa bom posvetil naši južni Srbiji, da tam onemogočim rušenje javne varnosti.

Dr. A. Korošec uprave tistih mojih predhodnikov, ki so se brigali za to in v tej smeri delali. V kolikor je pravni red odvisen od notranje uprave, bom moja glavna skrb, da se zakoni spoštujejo in izvršujejo. Mir, red in varnost, osebna in materialna, bodo zaščiteni. Posebno skrb pa bom posvetil naši južni Srbiji, da tam onemogočim rušenje javne varnosti.

Posebno pozornost bom posvetil uradništvu poverjenega mi ministrstva. Nekvalificirano uradništvo bom odstranjeval iz službe tam, kjer ga bo mogoče nadomestiti s kvalificiranim, kolikor bom imel kvalificiranega naraščaja. Stojim na stališču, in v tej smeri bom izdal najstrožje odredbe, da morajo uradniki v pisarnah in v službi poznati samo zakon, ne glede na to, kako so organizirani strankarsko in politično. Izven urada se imajo obnašati ne kot dobri strankarji, nego kot kulturni in izobraženi ljudje, prijatelji vsega ljudstva. Uradništvo mora biti uslužno in vljudno. Službo mora izvršiti z vso resnostjo, ki jo zahteva zakon in avtoriteta državne oblasti. Jaz bom svoje uradniške varoval in skrbel zanje, če so dobri, pošteni in marljivi. Če pa se bodo pregrešili zoper zakon in proti službi, bodo neusmiljeno kaznovani. V svoje uradništvo bom imel zaupanje. Uradništvo je dolžno podpirati in prožiti svojo polno podporo vsem stremiljenjem, ki gredo za tem, da se ljudstvo dvigne kulturno in gospodarsko in da se mu pomaga. Če bi mu ne bilo mogoče, s takšnim stremiljenjem postaviti se na čelo, pa lahko od njega pride iniciativa in podpora: da se vidi, da hočemo delati in da delamo na vsestranskem napredku. Vse, kar je konstruktivno, se naj podpira, kar je destruktivno, naj se odstranjuje s krepko roko. Uradniki morajo biti najboljši prijatelji ljudstva in ga v njegovih nesrečah podpirati.

Zahteval in odredil bom, da se mora uprava izvrševati natančno po zakonu, da mora biti objektivna in uspešna. V tem zmislu bom izdal posebne odredbe. Glede orožništva se ne sme izgubiti iz oči, da je njegova služba težavna, naporna in zvezana z nevarnostmi. Če svo-

jo službo opravlja vestno in zakonito, ne bom nikomur dovolil, da jo ponižuje in žali. Vsak izpad iz izvrševanju službe se bo strogo kaznoval.

Ne vem, kako se je moglo reči, da sedaj nastopa nekaj režim Glavnjače. Glavnjače niso reformirali tisti, ki jo sedaj napadajo. Pod njihovimi nasledniki pa je nastopilo samo zboljšanje uprave. Nadejam se, da se bo tudi nadalje v tem zmislu zboljševalo. To bo moja glavna dolžnost."

Inozemska kritika nove jugoslovanske vlade podčrtava, da je dr. Korošec, znač parlamentarec z Dunaja, kot prvi ne-Srb prišel kot minister v notranje ministrstvo. Glasila kresčanskih socialnih ljudskih strank podčrtavajo njegovo svojstvo kot šefa slovenske ljudske stranke. Značilno je vsekako, da vidi veliki inozemski tisk v novi vladi znake vidne konsolidacije jugoslovanske države.

Stoletna smreka.

Germaska graščina je prodala lesnemu trgovcu g. Francu Kanduču z Brega pri Litiji velikansko preko 40 m visoko, nad 100 let staro smreko. Pri podiranju, kot je smreka padala, je zagrmelo s tako silo, da se je njen vrh vdrl v zemljo 6 m globoko. Tudi v graščinskih gozdih so že zdaj take orjaške smreke prava redkost. Kos 27 metrov dolg — je prodan v Trst. Senzacija je bila, ko se je ta kolos peljal s 8 konji skozi Litijo, s strahom so zrli na škripajoči leseni most, toda stari junak je vzdržal. Kreclj so naložili na tri železniške vozove.

Na poti od svatovščine domov zmrznila.

Kmetica Bara Radakovičeva iz vasi Krimlje pri Karlovcu je bila na neki ženitovnjaški gostiji, kjer se je precej napila. Na poti domov se je hotela, utrujena od alkohola in dolge poti spočiti. Našli so jo naslednjega dne zmrznjeno.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd. Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odhitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo večeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	9.35
1,000 Din	18.40
2,500 Din	45.75
5,000 Din	91.00
10,000 Din	181.00
100 Lir	5.00
200 Lir	11.50
500 Lir	27.75
1000 Lir	54.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poštnina je v teh cenah že vračunana. Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajna so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno. IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO. Pisma in pošiljke naslovite na: ZAKRAJŠEK & ČERŠAK, 455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1881.

Izhaja vsak dan razen nedeljov, ponedeljkom in dnevom po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon: CANAL 0098

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America. Established 1881.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: CANAL 0098.

Narodnina: Za celo leto \$5.00, Za pol leta 2.50, Za Chicago, Kanado in Evropo \$6.00, Za celo leto 3.00, Za pol leta 1.50

Subscription: For one year \$5.00, For half a year 2.50, Chicago, Canada and Europe: For one year \$6.00, For half a year 3.00

POZOR: Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kodaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker vam veliko pomagata listu.

DOPISNI VAŽNA POMEMA za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Za zadnje številke v tednu je čas do četrta dopoldne. Na dopise brez podpisa se ne ozira. Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Vmešavanje v druge države.

Poleg enakopravnosti delavskega razreda, socialno-političnih sprememb, je splošno-politično največja posledica svetovne vojne popolna narodna zavest in njo združeno ležanje po samostojnih narodnih državah. Z ožitvorjenjem teh narodnih držav pa je šla vzporedno v evropski politiki težnja po enakopravnosti vseh, malih in velikih državnih zajednic, hkrati pa se je uveljavil princip nevmešavanja v notranje zadeve svojega sosedu. Več kot značilno je, da je celo uradna nemška politika, v svesti si madeža krivca na svetovni vojni, ta preokret priznala in s starimi metodami popolnoma pomekla. Politiki, ki so spoznali duh časa, ki svojo politiko stavijo na tla skušeni in celih dob v bodočnosti, ki čutijo v sebi odgovornost za mir in vojno ne samo lastne, ampak tudi soseščinih držav, so vsaj opretni, kadar se začne vprašanje kake intervencije in protestov, so postavili Viljemov vzgled, ki je v nekem razgovoru z angleškim časnikarjem dajal nauke Veliki Britaniji, v muzej prošlosti, da se nikdar več ne povrne. Občutljivost, zavest lastnega, a posebnega življenja je namreč eden glavnih znakov povojnih, starih in novih držav in prav je tako.

Ne mislimo se spustiti v nikako jeremijado, če trdimo, da je Italija redka izjema, ki hoče igrati v koncertu evropskih narodov neko posebno vjolino, ki poje staro pesem nadvednosti enega naroda po vzgladu Friderika in Viljema. Hočemo je pravočasno opozoriti na poslednji razvoj njene raznarodovalne politike, ki se ne smeje v obraz samo splošnemu evropskemu toku v narodno-manjšinskem gibanju, ampak sega celo v notranjost drugih držav in grozi z — intervencijo. Italijanski poslanik na Dunaju je radi govorn svobodno izvoljenih svobodnih poslancev, ki so parlamentu še enkrat predložili težko bol narodnih manjšin v Italiji in pozvali vlado, naj, če obstoja sploh še kako sredstvo, pomaga sinovom iste krvi v podjarmljenih bivših avstrijskih krajih, vložil pri dunajski vladi protest...

Hladnokrvno in zavestno poudarjamo, da tako ravnanje italijanske vlade ne more dobro končati.

Prvič: Italijanska politika v narodnomanjšinskem vprašanju je danes unicum v Evropi in na svetu sploh, bide torej v obraz splošnemu svetovnemu prepričanju o vrednosti narodov in njihovemu prebujenju. Vzela si je za vzor pruskega Friderika, ki je z istimi metodami koval v verige Lužiške Srbe, raznarodoval otroke že pri krstu z dvojnimi imenoma, uničeval in prodajal zemljo Germanom ter zapisal na svoj prapor: Iztrebljenje! Toda Italija pozabi pri tem, da je med časom Friderika in 19. stoletju, bistvena razlika, da je danes narodni moment morda sploh najglavnejši v politiki Evrope. Zato so se nadalje morale vse države, kjer bivajo narodne manjšine, sprijazniti z bolj ali manj ugodno rešitvijo tega vprašanja. Nemcem ob Volgi so dali svetlet samostojno republiko. Danska manjšina v Nemčiji ima vsaj svoje učitelje. Lužiški Srbi v saski provinciji se lahko poučujejo v materinem jeziku, vsaj fakultativno. V Češkoslovaški so Nemci tako rekoč sestavni del republike, Madjarom pa se v vsakem oziru tako dobro godi, da sami protestirajo proti Rothermeru in budimpeštanskim fevdalcom. V Jugoslaviji radi manjšin ni bilo očitkov od druge strani razen od — italijanske! Pogajanja se vrše med Madjari in Romuni, med Nemci in Romuni o položaju manjšin. In celo maršal Pilsudski je sprevidel, da manjšinskega vprašanja enostavno ne bo spravil s sveta, če manjšin ne bo zadovoljil. Nočemo posebej pokazati na irski vzgled; omenili bi še da je Estonki bil manjšinam poverjen celo mandat za sestavo vlade. Z eno besedo: V dobi največjega prebujenja narodov manjšin ni mogoče spraviti s sveta!

Italija hoče kljubovati vsemu! Uradna agencija nazna-

nja iz Rima, da v Italiji razen Italijanov ne eksistira noben narod. Italija gre naprej. Začela se je vmešavati v notranje zadeve sosednih držav in pri njih vlagati proteste. To je novum ne samo v manjšinskem vprašanju, ampak v politiki sploh. To je pa tudi kal ogromnega vznemirjenja, kal resnih diplomatskih konfliktov. Proti temu moramo ne samo protestirati, ampak iskati zunanje zveze, da se v interesu miru napravi italijanskemu izzivanju konec.

Nova vlada v Belgradu bo brez dvoma podvojeno obračala svojo skrb — trpeči slovenski manjšini v Italiji in čuvala dostojnost — ponosne diplomacije!

DODATNO POROČILO POMIŠNE AKCIJE V CHICAGO ZA REVNE SLOV. PREGARJE.

Chicago, Ill. V št. 31 Amer. Slovenca so bili pomotoma izpuščeni: obleko daroval Mr. John Gottlieb; zaboje darovala za pošiljanje obleke Mr. Frank Banich in Mr. John Gottlieb. Koverte, ki so bile narejene v ta namen in so bile razdeljene v cerkvi sv. Štefana 15. jan., je naredila brezplačno tiskarna "Amer. Slovenca".

Stroški: \$250.00 poslano v La Salle, Ill. na gosp. župnika zupnije sv. Roka, in 940 funtov obleke na tajnika poslovne akcije Mr. Antona Kastigarja, 1146 Seventh St., La Salle, Ill. \$50.00 poslano na Mr. John Pintarja, 17 Linn Ave., Burgettstown, Pa. tajnika tamošnjega urada za revne premo-garje, in tri zaboje obleke.

\$36.52 poslano na Rev. A. Modra, župnika zupnije sv. Barbare, Bridgeville, Pa.

\$22.42 pošiljalni stroški in stroški v zvezi s pošiljanjem. Skupnik dohodkov \$358.94 Skupnih stroškov 358.94 Pristrčna zahvala vsem darovalcem! Zahvaljujemo se v imenu revnih premo-garjev. Bog vam povrni stotero! Odbor za pomožno akcijo: Rev. Ans. Murn OFM., preds. Frank Primožič, tajnik, Aloj Jurjovec, blagajnik.

SUBELJNOV KONCERT. New York, N. Y.

Veliko petja in glasbe je v New Yorku, za vsako uho in vsak okus, a malo, sorazmerno premalo — umetnosti. In še ta se skriva v le njej posvečenih hramih. Širše občinstvo se pa drena po vadevillih, kinno dvoranah in revijah.

Slovenci smo bili to pot srečnejši. Doživeli smo koncert v najvišjem pomenu besede. — Tone Šubelj, bariton kr. opere v Ljubljani, nam je natočil v eni uri in pol zvrhane mere čiste pevске in glasbene umetnosti, tuje in domače, moderne in večno mlade narodne. Uživali smo vsi: ki so se s študijem kdaj vpeljali v umetniško pojmovanje in oni, — in menda nič manj, ki jim je slovenska zemlja in slovenska mati vtila gorke ljubezni do petja in glasbe.

Ker Šubelj je dorastel umetnik, pa vendar ves naš, ves pristen slovenski. Marljivost in neprestano učenje sta stopnjevala prirojeno mu nadarjenost

Tone Šubelj je žel v New Yorku popolen uspeh. Razodel se nam je velikega umetnika izrednih zmognosti. Čujemo, da bi ga tudi v drugih naselbinah radi čuli. Ker ima še nekaj tednov prostega časa, predno nastopi svoj ameriški angažma, naj se poklicani faktorji podvzajo. Vse naselbine bi ga morale povabiti. Pevska in kulturna društva so naravnost poklicana, da prirede vsaj en Šubeljni koncert v svoji naselbini. Povabite tudi druge narodnosti, da čujejo resničnega slovenskega pevca-umetnika. Pa svojo lastno mladino pripeljite! Boste videli, ne bo je več sram reči, da je otrok — slovenskih starcev! I.H.

KAKO SE IMAMO NA SEJAH DRUŠTVA SV. CIRILA IN METODA V CHICAGO?

Chicago, Ill.

V Chicagi imamo baje nad 30 slovenskih društev. Vsa so dobra in hvalevredna. Ampak ne verjamem pa ne, da bi se na sejah drugih društev tako izborno imeli, kakor se imamo na sejah društva sv. C. in M. št. 33 ZSZ. Na naši zadnji seji, ki se je vršila 14. marca, smo zopet sprejeli nekaj novih članov v našo sredo. Predsednik sovr. Leo Jurjovec je vodil sejo prav mojstersko, kakor kak seznator. On je tako cel politikar in se na take stvari izborne razume. Res. kar prijeto je biti na taki seji. Ampak glavna stvar je šele prišla, ko se je seja končala. Sovr. predsednik je navzočim prav skromno naznanil, da je prinesel seboj neke vrste posodo in v njej pa neke vrste pijačo, ki se napravi iz nekega newyorškega sadja. Njegov sinček pa je prinesel v dvorano neko bakso, podobno baksi od čevljev. Mislili smo si, fanteček bo imel nove čevlje. Ko pa njegov oče odpre bakso, pa zadiši po dvoranah po Kremščevih klobasah. Te te, šentaj, gorke so bile, pa sveži ržen kruh zraven, še danes imam skomine po njih. Sovr. predsednik je nas povabil, da naj gremo pomagat sprazniti dotično bakso in verjemite, dvakrat nam ni bilo treba reči. Spraznili smo bakso, pa tdi sovr. Jurjovecovo galonco. Že tri mesece me ni bilo na seji, zdaj pa sem naredil trden sklep, da nobene seje ne zamudim. Seveda v tem veseljem krožku smo pa tudi sklenili, da bomo na prihodnjo sejo pripeljali vsak enega novega člana. Rojaki, ena sama taka seja je vredna več, kakor ves asesment, ki ga plačate v enem letu. Zato le vsi v društvo sv. Cirila in Metoda! Naša prihodnja seja se vrši v sredo, 11. aprila. Kar k zdravniku pojdit, da vas preišče in povejte, da hočete pristopiti k društvu sv. Cirila in Metoda, kjer so lušne in vesele seje, da se človeku kar sreče smeji. Ako ste le "taublih", pa bomo vas z obema rokama sprejeli v našo sredo. Prihodnja seja bo zopet nad vse zanimiva. Torej hitite in pridite v našo sredo! Član.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Uganka šte. 27. — Kaj lahko vsak človek vidi, če slučajno slep pa otiplje, Bog, ki je pa vse mogočen pa ne more? Kaj je to? — Tisti, ki ga bo sreča obšla izmed onih, ki bodo to uganko pravilno rešili bo dobil bokso čokolade. Uganko stavi Frances Zakrajšek iz Clevelanda. Rešitev bo priobčena okrog 3. aprila.

Uganko šte. 26. so pravilno rešili: Marija Mihelich, Lorain; Jennie Lipulich, Rockvale; Frances Zakrajšek, Cleveland; John Milave, Sheboygan; Ana Virant, Denver; Stanley Murn, Brooklyn; John Vranicar, So. Chicago; Mary Langer, Lansing; Mary Janič, Salada; Mary Kern, Gilbert; Ana Dolinšek, Galesburg; Frank Kerhin, West Allis; J. A. Bruse, So. Chicago; Frančiška Laurich, Chisholm; Marija Stritar, Bovey; Rose Demšar, Presto; Mary Tekavec, Pueblo; Fred Podražaj, Forest City; Mary Toloni, Willard; Pavel Oblak, Willard; Ludvik Mesojede, Soudan; John Mohar, Kemmerer; Michael Hočvar, Bridgeport; Nepodpisani iz Lockport; Mary Glavan, Collinwood; Doroteja Majcen, Brooklyn; Francis Fink, Chisholm; Mary Lampe, Grand Haven; Sophie Jerina, Owen; Frances Dolene, Willard; Mary Vidmar, Hollisapple; Rosie Kump, Calumet; Mary Lavrencic, Kansas City; Jos. Lucas, Willard; Fr. Vovko, Blaine; Al. Paulin, Charleston; Mary Primožič, Milwaukee; Leo Oberstar, Montreal, Can.; Rose Kvaternik, Eveleth; M. Heglar, Pueblo; John Mohar, Gilbert; Anelija Gorše, Ely; John Bartol, San Francisco; Anton Gornik, Ely; Jos. Schweiger, Soudan; Agnes Ambrose, West-frankfort; Mary Strukly, Cleveland; Agnes Capuder, Ridgewood; John Hribernik, Indianapolis; John a n a Strays, Lansing; Kate Ambrožič, Chisholm; Frances Zagar, Barberton; Mary Dren, Chisholm; Anton Benica, Cleveland; John Cornish, Shamrock; John Pustavrh, Waukegan; John Zupančič, Park Hill; Jacob Cetin, Crested Butte; Lena Briski, Pittsburg; Alice Plankar, Joliet; Jennie Kerzhich, Forest City; Mary Plese, Eveleth; Jennie Musich, Waukegan; Louise Laurich, Kansas City; Angela Snekler, Virginia; Mary Anzele, New Duluth; Amalia Bukovec, Willard; Mary Baraga, Cleveland; Joe Kozjančič, Warrensville; Ana Guštin, Kansas City; Fanny Janzeković, New York; Zofí Pačič, Barberton; Frank Habjan, Universal; Mary Spahr, New Duluth; J. Kovatch, Owen; Ivana Kaščak, Willard; Rose Horvat, Willard; Joseph Trost, Willard; Polona Hren, Gilbert; Angela Skerjan, Pueblo; Frances Miketich, Pueblo; Slavka Učič, Davis; Ela A. Pristov, Johnston; Mary Nose, Marija Bačkovec, Chicago; Josephine Kováčič, Cleveland; John Gornik, Cleveland; Steve Vučko, Hamilton, Canada; Ivana Mišmaš, Cleveland; John Gosenca, Detroit; Frances Sairan, Braddock; Angela Klamer, Sheboygan; Barbara Marinčič, No. Chicago; Rozi Virant, Sheboygan; Joe Urajnar, Sheboygan; Mary Repenšek, Sheboygan; Mary Brezonik, Sheboygan; Mary Turk, Indianapolis; Katica Starich, Milwaukee; Anton Pucelj, So. Chicago; Agnes Gregorčič, Lockport; Mary Vidmar, Indianapolis; Anna Tršar, Waukegan; Paul Pirman, Waukegan; Mary Puncar, Joliet; Ursula Jenkic, Indianapolis; Joseph Zore, Sheboygan;

Math Stefanič, Bradley; Agnes Suhadomnik, No. Chicago; Ana Konečnik, Morgantown; Matilda Skrenek, Sheboygan; Skrinar Olga, Sheboygan; Frances Lindič, Cleveland; Mary Kapoc, West Allis; Mary Zelenikar, Barberton; Ana Horvat, Joliet; Marija Kambič, Girard; Helen Leskovic, Kenosha; Johana Mlakar, Sheboygan; Helen Ambrožič, Milwaukee; Karolina Hrovat, La Salle; Mrs. Bajuk, Ottawa; Frances Milave, Sheboygan; Mary Bernot, Sheboygan; Ana Jane, Chicago; Frances Jerina, Chicago; Frances J. Drašler, No. Chicago; Anton Sterk, Sheboygan; Antonija Densha, Chicago; Johan Gerl, Joliet; Gabriela Barhubek, Sheboygan; Antonietta Bogolin, Ana Britz, Milwaukee; Miss Repenšek, Sheboygan; Jennie Verhovec, Cleveland; Anna Rogel, Cleveland; Tlika Reje, Detroit; Ludvik Janežič, Chicago; Stefan Kováč, Cleveland; John Medved, Detroit; Frances Kuhar, Oglesby; Frances Svete, No. Chicago; Anton Zagar, Joliet; A. Kostonjevec, West Allis; Steve Leaza, Chicago; Albina Kavčič, Chicago; Steve Foys, Chicago; Mary Anzele, Chicago; Frank Baškovec, Chicago; Frank Zeman, Chicago; Tina Kastec, Pueblo. — Sreča je obšla to pot John Mohor-a, Box 780, Kemmerer, Wyoming, kateremu naj zdi Slovenka iz Savinjske doline, sedaj v Sheboygan, Wis., pošlje "štajerske" klobase. — Pravilna rešitev je: Drevce je leto; 12 vrhov je 12 mesecev v letu; 4 snezda so 4 tedni v mesecu in sedem ptičev v vsakem teh gnezdu je sedem dni v tednu, ki ima vsak drugačno ime.

Varčen farmar. — V Chicago se je pripeljal neki farmar iz Iowa, na obisk k svojim sorodnikom. Na La Salle postaji vpraša taxi voznika, koliko bi mu računal, ako ga popelje do sorodnikov. Ko voznik pogleda na naslov izračuna, da približno \$1.50, ter veli farmarju: "Kar sedite očka v avto, pa bova zdrčala tja. ..." — Farmar pa odgovori: "Lepa hvala! Hotel sem samo vedeti, koliko bom prihranil, ko bom šel peš. ..."

Križ z otroki. — Učitelj: "Vaš sin ne obiskuje redno šole, moral vas bom zaradi tega naznaniti oblastvu."

Oče: "Od otroka nima človek res nobene koristi. Najprej mu ga vzame šola, potem mora k vojakom in naposled ga dobi žena v oblastvo."

Pretkani sinko. — Sinko (ki je prinesel domov slabo šolsko izpridevalo): "Atek, ali se znaš podpisati z zaprtimi očmi?" Oče: "No, seveda, sinko." Sinko: "Potem pa zamiži in se podpiši na ta papir!"

VAŽNO ZA JOLIET!

PRODA SE kuhinjska peč na plin (Cook Stove), popolna oprava za jedilno sobo (Dining Room Furniture), prostoren divan (Couch) in več drugih hišnih potrebščin vse v dobrem stanju in po zmerni ceni.

MRS. M. M. DUNDA, 704 N. Raynor Ave., Joliet, Illinois. Telef. 4288

AVSTRIJA NAPREDUJE.

Dunaj, Avstrija. — Institut za raziskavo avstrijske konjunktur pravi v svojem poročilu, da Avstrija leto za letom gospodarsko napreduje in se konsolidira. Zadnji mesec je padla brezposelnost in se oživil zlasti notranji trg. Iz avstrijskih finančnih krogov poročajo, da so pogajanja za novo avstrijsko zvezno posojilo naletela na težkoče, vsled katerih se bo morala realizacija

posojila za nekaj mesecev odložiti. — Med Avstrijo in Češkoslovaško so se izmenjale ratifikacijske listine o pogodbi, tičočee se zrakoplovstva med obema državama. Z isto pogodbo so se uredile tudi značne proge.

Ako se ti "Amerikanski Slovenec" dopade, povej to svojim prijateljem in znancem in priporoči jim ga, da si ga naroče!

PODLISTEK

Selma Lagerlöf: DEKLE Z MOCEVJA.

(Dalje.) "Ko sem bila najbolj nesrečna, sem prošila neko soboto zvečer mater Ingeborg, da mi je dovolila iti domov in ostati čez nedeljo doma. Ko sem šla oni večer po hribu proti Močevju, sem bila trdijo prepričana, da se ne bom nikdar več vrnila v Nerlundo. Toda doma sta bila oče in mati tako vesela, da služim v tako dobri hiši, da jima nisem mogla reči, da ne morim več zdržati pri vas. Ko sem prišla v gozd, je ves strah in vsa bol izginila. In mislila sem,

da je bila vse skupaj domišljija. In potem je bilo tako težko kar se otroka tiče. Mati se je tako zavzela zanj, da si ga je popolnoma prisvojila. Nič več ni bil moj otrok. Bilo je prav, da se je tako zgodilo; toda vseeno bi mi bilo težko se privaditi na to." "Mogoče si zopet zaželela zopet dol k nam?" je rekel Gudmund kar tako, tjavendan. "O ne. Ko sem se v ponedeljek zjutraj prebudila in pomislila na to, da moram iti, se me je zopet polastilo hrepenenje. Ležala sem, plakala in trpela, zakaj končno je bilo edino pravilno, da ostanem v službi; toda čutila sem, da, če se vrnem, moram zboleti ali zblazneti. Tedaj pa sem se spomnila, kar sem nekoč slišala: če se vzame nekoliko pepela z domačega ognjišča in potrese po ognjišču v tuji hiši, tedaj je človek rešen domotožja." "Ne, to je sredstvo, ki je pač lahko upo-

rabljivo," je rekel Gudmund. "Da, seveda, samo ko bi ne bilo te okolnosti, da se potem čuti človek kje drugje domačega. Če gre nato od hiše, kamor je nesel s seboj pepel, potem hrepeni baš tako tja nazaj, kakor je prej hrepenel od tam stran." "Ali ne more nesti zopet tja, kamor gre, pepela s seboj?" "Ne, to se lahko naredi samo enkrat v življenju. Potem ni več pomoči. Zato je zelo nevarno kaj takega poizkusiti." "Jaz bi si kaj takega nikdar ne drznil," je rekel Gudmund, in prav dobro je čutila, da jo samo draži. "Jaz pa sem si vseeno upala," je rekla Helga. "Bilo je bolje, kakor da bi bila ne-hvaležna materi Ingeborg in tebi, ki sta mi hotela pomagati. Vzela sem od doma malo pepela in ko sem se vrnila v Nerlundo, sem uporabila trenutek, ko ni bilo nihogar v

hiši, ter ga potresla po ognjišču." "In sedaj misliš, da ti je pepel pomagal?" "Počakaj, boš že slišal, kako je prišlo! Šla sem takoj na svoje delo in ves dan nisem več mislila na pepel. Prav tako se mi je težilo kakor prej in vse mi je bilo prav tako zoprno, kot vedno. Tisti dan je bilo zelo mnogo dela notri in zunaj; ko sem bila zvečer v hlevu gotova in šla v hišo, je že gorel na ognjišču ogenj." "Tedaj sem pa res nadroveden, kako je prišlo," je rekel Gudmund. "Da, le pomisli, že ko sem šla po dvorišču, se mi je zazdelo, kot da bi bilo v ognju nekaj znanega, in ko sem odprla vrata, tedaj sem imela občutek, da sem prišla v našo hišo in da sedita oče in mati pri ognju. Da, vse to je šlo kakor sanje mimo mene. Ko sem pa v resnici prišla notri, sem bila vsa začudena, kako lepo in prijazno je bilo

v hiši. "Še nikdar nisem zapazila na materi Ingeborg in na vseh tolike prijaznosti kakor ta večer, ko ste sedeli ob svitu ognja. Čudovito čustvo me je obšlo, ko sem vstopila. Bila sem tako začudena, da bi najrajši glasno zavpila in tlesnila z rokami. Zdelo se mi je, kot da štete vsi izpremenili. Nič več mi niste bili tuji in o vsem tem sem lahko govorila z vami. Lahko si misliš, da sem bila vesela; toda pri vsem tem sem se še vedno čudila. Vprašala sem se, ali sem začarana in glej, tedaj sem se mahoma domislila pepela, ki sem ga potresla po ognjišču." "To je pa res čudovito," je rekel Gudmund. Niti najmanj ni veroval v vraže in čarovnije; vendar mu je čisto ugajalo, ko je govorila Helga o takih stvarih. Dalje sledi.)

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR.

25 Nedelja — Tiha nedelja.
26 Ponedeljek — Sv. Ludger.
27 Torek — Sv. Janez Damaščan.
28 Sreda — Sv. Janez Kapistran.
29 Četrtek — Sv. Bertold.
30 Petek — Mati božja sedem Zal.
31 Sobota — Sv. Benjamin.

Rev. K. Z.:

PETA POSTNA ALI TIHA NEDELJA.

Tiha nedelja: Judje hočejo Jezusa kamenjati.
(Jan 8, 46—59.)

Z današnjim dnevom se začena čas trpljenja. Z današnjim dnevom bi morale prenehati orglje, od tod tiha nedelja, zakrijejo se vse podobe in vsi kipi v cerkvi. Pobere se iz cerkve ves okras. Sv. cerkev se zagrne v tiho žalost v premišljevanju trpljenja svojega Zveličarja.

Berilo je vzeto iz pisma sv. Pavla Hebrejcem. Zgodbe stran 1022 na levi spodaj zadnji odstavek z besedami "Kristus pa nastopi kot veliki duhovnik..." nadaljnjih 20 vrstic do besed "...obljubo večne dedščine."

Čas spomina na trpljenje in smrt Gospodovo Kristus, je za nas trpel.

V starem zakonu so duhovniki v spravo za grehe naroda darovali Bogu klavno daritev, navadno kozla ali tele. Ko je zaklana žival gorela na oltarju, je duhovnik s krvjo te živali pokropil ljudstvo in prosil, da bi Bog sprejel to živalsko daritev za spravo in po tej krvi odpustil narodu grehe.

I a to daritev spominja sv. Pavel v današnjem berilu. Tudi Kristus je prišel kot naš veliki duhoven zadostit za naše grehe in prinesel veliko žrtev na Kalvariji za nas, v našo spravo. Toda ne "s telečjo ali kozlovsko krvjo", temveč "z lastno krvjo." Ta je tekla na svetem križu za nas! Do zadnje kapljice je iztekla, da je bila plačana cena naše duše, da je bilo zadoščeno božji pravici za grehe sveta.

In ako je v starem zakonu že kri živali, ki so bile darovane očistila grešnike grehov, koliko bolj bo Kristusova kri nas očistila vsega madeža.

Zato, pogledj, človek, kako velika cena je bila za te plačana, da bi bil odkupljen. O, premišlujmo te dni pogosto to veliko žrtev za nas! Razumimo to veliko ljubezen božjo, ker smo "poklicani k večnemu delu v Kristusu Jezusu", da živimo lepo krščansko življenje in se zveličamo.

Vendar ako bi mi ne hoteli sprejeti Gospoda za svojega Boga in bi se ne hoteli okoristiti z njegovo presveto krvjo, potem pa ne pozabimo, da je čas milosti, pa tudi čas kazni. Bog se ti ponuja, te nekako prosil in kliče k sebi. Nočeš? Dobro! Potem sam sebi pripiši, če bo prišla kazen, če pride dan, ko boš spoznal, kako si neumno ravnal, pa bo prepozno.

To nam hoče pa posebno jasno povedati današnji sv. evangelij.

Sv. evangelij je vzet iz evangelija sv. Janez 8. poglavje, 46. do 59. vrste. Pripoveduje pa, kako so hoteli Jezusa kamenjati. Zgodbe, stran 336 na desni v 28 vrstici "Kdo izmed vas me more obdolžiti greha..." Prečitaj cel odstavek.

Jezno je imel strupene sovražnike. Pa zakaj so ga sovražili? To jih vprašuje danes: "Kdo izmed vas me bo greha prepričal? Ako vam resnico govorim, zakaj mi ne verujete?"

Zakaj se danes toliko ljudi sovraži Jezusa? Saj ga ni več na zemlji, vsaj vidno ne? Zakaj toliko sovraštvo tam v Mehiki? Kaj se bojite tega Jezusa, saj nekateri celo trdijo, da ga sploh nikdar ni bilo? Zakaj? Od kod ta strah pred njim?

On uči resnico in sicer celo resnico. Vsak človek s zdravim razumom more spoznati, da uči sveta vera samo resnico. Niti besedice nauka božjega se ne da ovreči. Vse je vzeto iz življenja in vse življenjska vsakdanja skušnja potrjuje kot resnično. Zakaj vendar svet noče te resnice?

Zato ker sam prostovoljno noče! Koliko ljudi je videlo čudeže Jezusove in čulo njegov sveti nauk in mu verjelo in šlo za njim. Drugi, nasprotni so pa videli čudeže in čuli nauke, so ga pa toliko bolj sovražili, kolikor več čudežev so videli.

Da, človek lahko veruje ali ne veruje, kar hoče. Je prost, je svoboden. In kdor ga ne posluša, kdor zametuje resnico, ta čuje danes uzrok za to, strašne besede: "Zato ne, ker niste iz Boga."

In Jezus se je prepiral s temi svojimi sovražniki, ko je videl, da je vse zastoj, da nočejo verovati vanj. In ko bi mu bili slednji morali pritrditi, ko jih je ugnal, tedaj so pa pobirali kamenje, da bi ga kamenjali.

Da, taki so sovražniki božji. Oni nočejo verovati. Velik francoski brezverec Zola je rekel, da bi preje znorel, kakor bi veroval. In ko bi morali priznati resnico, pa mesto, da bi se ji uklonili, zagrabijo za meč preganjanja.

Pa, le naj! Konec njih bo poguba. Padli bodo v grob, Kristus bo pa ostal.

Imeli smo tudi Slovenci že več moč, ki so kar besneli sovraštva do Kristusa. Metali so kamenje in blato vanj. Vse so storili, da bi ga uničili. Toda kje so danes? Kristus je pa še in bo še ostal.

Tako, človek tudi s teboj. Bog te kliče, Bog te svari. Hočeš ga poslušati? Dobro! Srečen boš v življenju in smrti! Nočeš? Tudi prav! Saj prideta skupaj. Ga preganjaš? Mečeš vanj kamenje? Le daj! Saj bosta kmalu skupaj.

Vedi, Gospod se ti bo nekoliko časa ponujal, potem pa se bo "skril in šel iz tempeljna", potem pa gorje tebi, pripravi se na kazen.

Širom Jugoslavije.

SAMOUMOR DVEH ZA LJUBLJENCEV.

Vrgla sta se pod vlak in bila na mestu mrtva. — Šla sta prostovoljno v smrt zaradi nesrečne ljubezni.

V sredo 29. febr. se je na Dolu ob lepi udeležbi prebivalstva vršil pogreb nesrečnih ljubljencev Dolfeta Jazbinska in Štefke Prepeluhove, ki sta si v nedeljo v Hrastniku končala življenje pod kolesjem brzovlaka.

Po najdbi obeh trupel na železniški progi in po komisijonelnem ogledu so bili telesni ostanki obeh mladih ljudi v ponedeljek prepeljani v dolsko mrtvašnico in sta krsti položili na skupnem mrtvaškem odru. Da sta pokojna šla v prostovoljno smrt zaradi nesrečne ljubezni, je izven dvoma. V nedeljo sta v Čečovi gostilni napisala 10 poslovnih pism in 1 karto. Devet pism, naslovljenih na razne osebe, so orožniki izročili sodišču. V pismu na svojo mater se Štefka poslavlja in jo prosi odpuščanja, zatrjujoč, da brez Dolfeta ne more živeti, zato gre z njim v večnost. — Nista k temu slednjemu koraku nagovarjala drug drugega, marveč se je skupni sklep rodil sam. Dolfeta je naslovil poslovlilno karto na člane svojega šramlja. Opravičuje se zaradi kratkega slovesa in jih vzpodbuja k nadaljnemu delu in vztrajnosti.

Preden sta se vrgla pod vlak, sta odložila vsak svoj površnik, klobuk, uro, prstane in torbico, v kateri so se poleg drugega nahajala poslovlilna pisma.

Senzacionalen lov za vlomilsko tolpo v Novem mestu.

Novo mesto je te dni obiskala drzna vlomilska tolpa, ki je že na več krajih poskušala svojo srečo. Tako je skušala vlomiti pri kovaču Gorupiču v Kandiji in v Gorsetovi hiši istotam. Vlom se jim je posrečil šele pri trafikantiji ge. Hajderjevi, kjer so odnesli za 4.000 Din tobačnih izdelkov.

Vlomilci so vdrl v trafiko s pomočjo sore, ki so jo ukradli pri kovaču Gorupiču. Razbili so z njo zamreženo okno kleti in splezali skozi odprtino. Iz kleti so prišli po stopnicah v vrhne prostore. Preden so mogli stopiti v trafiko, so morali razbiti še vrata, ki vodijo iz kleti v prodajalno. Pokra-

dli so nato vse, kar so mogli odnesti s seboj: tobak, cigarete, cigare, znamke, ustnike, vžigalice, razglednice itd. Hranilnik Kandijske posojilnice z vsoto 200 Din so razbili in pobrali denar iz njega.

Vlomilci so si pri svojem poslu svitili s svetiljko, ki je brlela do jutra, ko je prišla ga. Hajderjeva odpirat trafiko. Na prodajalnem pultu so priredili pravcato pojedino in pustili na njem vse polno mastnih ostankov.

Zanimivo je, da je go. Hajderjevo pred leti napadel na Bregu neznan ropar in ji iztrgal iz rok torbico, v kateri je imela vse svoj izkupiček v znesku 6.000 Din. Kljub temu, da je bil šele mrak in da je bila ulica v usodnem času precej obljudena, se je roparju posrečilo pobegeti in izginiti brez sledu.

Vlomilci so bili pri vlovu v trafiko ge. Hajderjeve zelo ne previdni. Pri podrobnih preiskavi so orožniki našli akt državnega pravdnštva, ki so ga lopovi pozabili na pultu. V akta sta bila imenovana Vinko Roš, rojen 20. 6. 1896 v Kranju, pristojen v Kamnik, pleskarski pomočnik, stanujoč v Pungarju št. 29 v Kranju, in Jože Rakovec, rojen 20. 1. 1904 v Zabuškovi pri Kranju, pristojen v Besnici pri Kranju, delavec stanujoč v Javorniku št. 7.

Ko so na okrožnem sodišču pogledali v registraturo, so dognali, da sta oba znana klateža, zasledovana po raznih orožniških postajah in mestnih policijah. Koliko imata pajdašev, ni dognano. Ker so vodili sledovi vlomilske tolpe proti Metliki in proti St. Jerneju, so se novomeški orožniki takoj podali za njo na kolesih. Istočasno so bile obveščene o zlikovcih vse bližnje orožniške postaje in odposlane patrulje.

Preden so vlomilci izvršili vlom v trafiko ge. Hajderjeve, so, kakor omenjeno, vdrl v Gorsetovo hišo v Kandiji kjer so se pripravljali, da izvršijo rope pri strankah. K sreči jih je začel lastnik firme "Metropol" g. Mahorčič, ki ima v tej hiši v podstrešju svojo pisarno. Z browningom v roki je stopil iz lokala in zavpil, kdo da je. Ker v hiši ni elektrike in je bila tema, je slišal le cepetanje nog. Ko je stopil v svojem lokalu k oknu, je opazil, da hite nepoznani gostje iz hiše. Hotel je skozi okno ustreliti nanje, toda se je premislil, ker se je

bal, da bi prodril projektil v notranjost nasprotne hiše. Pi-sarniški lokaj je zapustil eno uro pozneje, t. j. okoli polnoči. Ko je stopal proti mestu, je opazil pri Windischerju ljudi, ki so se sumljivo stiskali v temi. Sicer pa ni bilo nikjer žive duše.

Zanimivo je, da je bilo v Gorsetovo hišo že enkrat vlomljeno, in sicer pred 3. leti. Takrat je bilo ukradenega mnogo perila in raznega blaga. V hišo so prišli zlikovci z Mušičevega vrta skozi streho.

Zasledovanje vlomilske tolpe se vrši širom Dolenjske z vsi intenzivnostjo in je upati, da bodo lopovi kmalu pod ključem.

Drvo se prevrnilo na župnika Agreša.

V sredo 29. febr. popoldne je šel župnik gospod Franc Agreš iz Oštirij pri Zidanem mostu v gozd, kjer so delavci podirali dreve. Z zanimanjem je opazoval drvarje, kako so podžagali debelo bukvo. Drvo pa se je predčasno prevrnilo in se preden se je mogel župnik umakniti, ga je podrl na tla. Debela veja ga je udarila s tako silo po glavi, da mu je prebila lobanjo. Neza-vestnega so pripeljali na postajo v Zidanem mostu, kjer mu je tamošnji zdravnik g. doktor Matko Gradič nudil prvo pomoč, nakar so ga še vedno nezavestnega prepeljali v celjsko bolnico. Njegovo stanje pa je tako brezupno, da zdravniki nimajo nade, da ga ohranijo pri življenju.

IZ ZASEDENEGA OZEMLJA.

Fašistovske orgle.

Po zakonskih predpisih mora vsako novo delo (stavba, ladja, stroj itd.) zgrajeno v fašistovski dobi, nositi fašistovski znak. Pri novih orglah v cerkvi Sv. Antona Starega se tržaški fašisti niso zadovoljili s tem zakonskim predpisom; sedaj namreč zahtevajo, da se nove orgle absolutno ne smejo rabiti pri maši s slovensko pridigo: Smešno pa tudi žalostno!

Pogubno delo komisarja Zadrudne zveze.

Poslovanje Zadrudne zveze v Gorici se vodi tako kakor želi velika beneška banka Istituto federale. Drugače ne more biti. Komisar likvidira predvsem blagovni oddelek, ki je

kmetskemu gospodarstvu najbolj koristen in obvaroval kmeta izkoriščanja od strani velikih in majhnih trgovcev. Tudi "Gospodarski list", glasilo Zadrudne zveze, je ustavljen. Od slovenskih uradnikov sta že dva morala oditi. Komisar namerava vse odpustiti, razen enega, ki ga trenutno potrebuje in na katerega pride vrsta pozneje. Na njihova mesta je postavil same Italijane. Danes redi Zadrudna zveza že štiri Italijane: komisarja, revizorja iz Rima, ki komisarja nadzira, delegata beneške banke in še neko italijansko uradnico. In vsi držijo križem roke, ker nimajo pojma o stroju Zveze in ne poznajo slovenskega jezika, ter čakajo, da pride konec meseca, da potegnejo plačo. Tako se zapravljajo denar, ki ga je gorški kmet zbiral od vinarja do vinarja v času strašnih vojnih dni, na fronti in v begunskih taborih, ter v povojni gospodarski stiski. Ime prvega gorškega prefekta, ki je te nesreče kriv, ne bo pozabljeno, četudi že danes gorški prefekt zapusti Gorico. Ime Cassini bo še na ustih zadnjega gorškega kmeta, ko bo s culo pod pazduho zapuškal "skantano" na dražbi prodano hišo. Gospodje v Rimu menda vedo, da vidijo Slovani v Italiji, da vidimo vsi in vsa Evropa v prefektu Cassinija le golega izvrševalca njihovih ukazov?

S Koroškega.

Celovške "Freie Stimmen" so potipale italijanskega konzula Delicha, ki se je v svojem nagovoru na italijansko kolonijo čudil obstoju in delovanju fašija v Beljaku. Nemški list je očital Italijanom vtikanje v notranje koroške zadeve, kakor je to doslej storil že večkrat. Konzul Delich je poslal listu pojasnilo, da se fašiji v inozemstvu držijo strogo svojih navodil iz Rima in se ne korijo zakonom dežel, v katerih so gostje. Inozemski fašiji imajo edino nalogo, da skrbje za kulturne, moralne in materialne koristi Italijanom. Cela Koroška ve, da ni res to, kar trdi italijanski konzul. Bilo je že dovolj slučajev italijanskega vmešavanja v koroške notranje stvari in arogantnega izzivanja domačinov.

Vsaki čas in minuto dobiti nas na telefon.
FRANK E. PALACZ, pogrebnik.
LOUIS J. ZEFRAK, pomočnik
1916 W. 22nd Street
Phone: Canal 4267. Stanovanjski Rockwell 4882 in 4746.

Naznanilo

Charles Voigt

nepriistranski kandidat za OKROŽNEGA SODNIKA

4. sodnega okrožja.
Spomladne volitve
3. APRILA 1928.

Sheboygan, Wis.,

Zastopal sem mesto okrajnega pravdnika dvanajst let, tudi sem komisar okrožnega sodišča sheboyganskega okraja. Kandidaturo za okrožnega sodnika polagam v roke volivcev, z upanjem, da bodo isto vpoštevali.

Phone: CANAL 5903

JOSEPH PAVLAK
PRVI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK
V CHICAGO

1814 South Throop Street Chicago, Illinois

Se priporoča Slovincem ob času pogrebov. — Mrtvašnica na razpologo. — Avtomobili za vse stajate, kakor ženitovanja, krste in pogrebe. — Na razpologo vsem noč in dan.

— St. Paul, Minn. — Porota se zdaj bavi pri tukajšnjem zveznem sodišču z zadevo C. A. Cachrana iz St. Paula in njegovimi petnajstimi pomagači, ki so z ničevrednimi delnicami osleparili mnogo oseb, za več kot \$2,000,000.

LEPA PRILIKA!

Naprodaj 55 akrov farma, živina, orodje ter oljna pravica. Pojasnila daje lastnik:

P. PERUŠEK,
R. 1, Holton, Mich.

NA PRODAJ

Prisiljen sem prodati NOVO 5 sob zid. bung. CENEJSE kar me ne stane, ker potrebujem \$3,000 gotovine. Boljšega ni na South za \$6,500. — 12407 S. Racine Ave., Chicago, Ill. f-18-m

PRODA 80 A. FARM, 6 sob hiša, hlev, 2 konja, orodje, 20 a. lesa, \$1000 takoj, ostalo na obroke. Tudi 20 a. za \$5,500, \$1,000 takoj. — Cavanaugh & Webber, St. Joseph, Mich. 103-6

DVOR MARIJE POMAGAJ.

št. 1640 C.O.F. Collinwood (Clev.), O
Odbor za leto 1928:
Chief Ranger: John Soso, 679 E. 15th
Vice Chief Ranger: Frank Oberstar
Korespondenčni tajnik: A. M. Leskovec ml., 713 E. 15th St.
Finančni tajnik: John Skerl, 438 East 15th St.
Blagajnik: John Urbančić, 841 Rud yard Road.
Zdravniki: Dr. J. M. Seliškar, Dr. M. J. Oman, Dr. L. F. Perme.
Društvo zboruje vsako prvo sredo v mesecu.
Društvo šteje 115 članov. Za 43c na mesec se plača v slučaju bolezni \$6.00 na teden bolniške podpore.
V društvu se sprejemajo člani od 16. do 55. leta. Zavaruje se lahko 20

DR. SV. MARIJE MAGDALENE št. 162, K. S. K. I CLEVELAND, O.
Odbor za tekoče leto 1928:
Predsednica, Helena Mally, 1105 E. 3rd St.
Podpredsednica: Josephine Menart.
Tajnica: Marija Hočevar, 1206 E. 4th St.
Blagajničarka: Alojzija Pihč, 1176 E. 71st St.
Zapisničarka: Julija Brezovar.
Vratnica: Frances Kasunič.
Nadzornice: I. Genevieve Supan, II. Mary Škulj, III. Cecilija Znidarski.
Duhovni vodja: Rev. B. J. Ponikvar.
Zdravniki: Dr. M. F. Oman, Dr. James Seliškar in Dr. L. F. Perme.
Redna seja se vrši vsaki prvi ponedeljek v mesecu v stari dvorani šole sv. Vida.

DRUŠTVO SV. VIDA

št. 25, K. S. K. I CLEVELAND, O.
Leto 1928.
Predsednik, Anton Škulj, 1099 E. 71st St.
Podpredsednik, Joseph Grm.
Tajnik Anthony J. Fortuna 1093 E. 54 St.
Zapisnikar, John Znidarski.
Blagajnik, Ignac Stepic.
Nadzorniki: John Widervol, Jos. Ponikvar, John Skrabec.
Zastavonoša, Anton Frankovic.
Vratar, Jacob Korenčan.
Bolniški obiskovalec, Joseph Ogrin, 9020 Parmelle Ave.
Duhovni vodja, B. J. Ponikvar.
Zdravniki, Dr. J. M. Seliškar, Dr. M. J. Oman in Dr. L. F. Perme.
Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani ob 1. uri popoldne.
V društvu se sprejemajo člani (ice) od 16. do 55. leta.
Zavarujete se lahko za 20-letno zavarovalnino ali pa za do smrtno za varovalnino in sicer za \$250, \$500 \$1000, \$1500 in \$2000 posmrtnine.
V društvu se sprejemajo tudi otroci od 1. do 16. leta.
Za bolniško podporo pa \$7.00 in \$14.00 tedenske bolniške podpore, v slučaju bolezni, bolnik naj se naznani pri tajniku samo, da dobi zdravniški list in karto in naj se ravna po pravilih.
Atesment se pobira na seji samo od 10. dopoldne do 4. ure popoldne

VINKO ARBANAS

Edini slovenski cvetličar v Chicagi
Phone: Canal 4340.
1320 W. 18th St. Chicago, Ill.

Vence za pogrebe, šopke za neveste in vsa v stroko spadajoča dela izvršujem točno po naročilu. Dostavljam na dom.

Zdravniške recepte izvršuje točno.
JOS. HLAVATY
zanesljivi lokarnar.
Zaloga fotografij, potrebščin.
Kodaki in Kamere.
Prinesite k nam filme v izdeljavo.
1768 W. 21st Street in West, Chicago, Ill.
Cena razumna.
Izvrstni sladoled, mize za goste

Naznanilo in zahvala.

S tužnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da je umrl 2. marca 1928 po dolgi boleznini soprog in oče

GEORGE KALAN

Pokojni je bil rojen leta 1881 v vasi Pivna, fara Stara Loka, Gorenjsko. V Ameriki je bival okrog 21 let. Tukaj zapuša čeno in tri sinove ter eno sestro, v starem kraju pa očeta, dva brata in dve sestri. Hvala vsem, ki so ga obiskali v bolnici in ko je ležal na mrtvaškem odru. Najlepšo hvalo pa vsem darovalcem vevenc, in sicer: Mr. & Mrs. Frank Cegnar, Mr. & Mrs. Martin Begus, Mr. & Mrs. Joe Gereb, Kemmerer Garage, delavci od Kemmerer Garage, Mr. & Mrs. Frank Rosenstein, Mr. & Mrs. Archie Neal, Mr. & Mrs. Frank Levar, Mr. & Mrs. Albert Faear, Mr. & Mrs. Art Midgley, Mr. Frank Maruš. — Prav prisrčno se zahalujem Mrs. Joe Motah in Mr. & Mrs. Paul Shabacu, ki sta darovala vsak za eno mašo. Vsem darovalcem naj Bog stotero povrne. Še enkrat hvala vsem, ki so nam stali na strani v grenkih urah in ki so pokojnega spremljali k večnemu počitku. — Tebi pa dragi soprog in oče, naj Ti bo lahka ameriška gruda in večna luč naj Ti sveti.

Zaljujoči ostali: MARIJA KALAN, soproga; GEORGE, FRANK in ADOLF, sinovi.

Kemmerer, Wyo., dne 15. marca 1928.

Širite "Amer. Slovenca"!

POTOP

HENRIK SIENKIEWICZ

Iz poljščine prevel Dr. Rudolf Mole.

Mueller je zapazil, da se je zaletel predaleč. Toda povelja ni preklical in še ista dan so začeli postavljati vislice pred očmi vsega samostana. Istočasno pa so se vojaki, izkoriščajoč premirje, stiskali še bliže k zidovom, ne da bi prenehali se rogati, zasramovati, kleti, izzivati. Cele trume so se pomikale gori; stali so tako na gosto, kakor bi se pripravljali za naskok.

Vtem pa Kmitic, katerega niso vkovali, kakor je prosil, res ni mogel več zdržati in je izstrelil iz topa v največji kup s takim uspehom, da je položil vse one vojake, ki so se nahajali nasproti žrelu. Bilo je to kakor geslo, zakaj takoj, brez povelj, da, še proti poveljem so zaigrali vsi topovi, so počile vse risanice in gračci.

Švedje, ki so bili izpostavljeni od vseh strani ognju, so začeli v vpitjem in tuljenju bežati od trdnjave, gosto padajoč po poti.

Čarnecki je priskočil h Kmiticu. "Ali veš, da dobiš za to kroglo glavo?" "Vem, saj mi je vseeno! Naj me!..." "Torej v tem primeru meri dobro!"

Kmitic je meril dobro. Kmalu pa mu je vendar zmanjkalo cilja. V švedskem taboru je medtem nastala velika zmešnjava, toda bilo je jasno, da so Švedje prvi prekršili premirje, da je moral sam Mueller dati Jasnogorcem prav.

Še več, Kmitic sam ni pričakoval, da je najbrže s svojimi strelji rešil življenje obeh redovnikov, zakaj iz njih se je Mueller odobro prepiral, da so redovniki bili v najhujšem primeru pripravljani žrtvovati oba redovnika za korist cerkve in samostana. Strel so mu pri tem ubili v glavo tudi to pištel, da ne zasliši iz samostana nič drugega razen podobne grome, čim le en las pade z glave poslanca.

In drugi dan je povabil oba ujeta redovnika v koso. naslednjega dne ju je pa postal v samostan.

O. Kordecki je jokal, ko ju je zgledal, vsi so ju objemali in strmeli, slišaje iz njih ust, da imajo zahvaliti svojo rešitev baš onim strelom. Prior, ki se je poprej jezil na Kmitica, ga je takoj poklical k sebi in rekel:

"Jezil sem se, ker sem mislil, da si ju pobubil, toda tebe je najbrže navdahnila najsvetejša Devica. To je znak njene ljubezni, veseli se!..."

"Oče, najdražji, ljubljani, ali ne bo več pogajanje?" je vprašal Kmitic, poljubujoč mu roke.

Toda jedva je izpregovoril te besede, jedva je končal, že se je oglasila tromba pri vratih in nov Muellerjev poslanec je prišel v samostan.

Bil je to gospod Kuklinovski, polkovnik dobrovoljnega prapora, ki se je vlačil za Švedci. Največji vetrnjaki, brez vere in časti, so služili v tem praporu, a po večini disidenti, kot luteranci, arjani, kalvinisti. S tem se je tolmačila njihova prijaznost do Švedov, toda glavno jih je gnala v Muellerjev tabor želja no ropu in plenu. Ta drhal je bila sestavljena iz slahte, preganjencev, ljudi, ki so zbežali iz ječ in iz rabljevih rok, iz družbe obešenjakov, ki so se rešili vrvi, in je bila nekoliko podobna nekdanji Kmitičevi družbi, le da so se oni bojevali kakor levi, ti pa so rajne ropali, posiljevali slahčanke po dvorih, razbijali hleve in skrinje. Kuklinovski je bil še manj podoban Kmiticu. Starost je pobelila njegove lase, obraz je imel naguban, predrzen, nesramen. Oči, nenavadno izbuljene in grabežljive, so kazale nasilnost njegovega značaja.

Bil je to eden izmed onih ljudi, ki so vsled razuzdanega življenja, neprestanih vojen izgubili vsak čut vesti. Takšnih ljudi se je takrat po tridesetletni vojni mnogo kretalo po vsej Nemčiji in Poljski. Oni so bili pripravljani služiti vsakemu in mnogokrat je le slučaj odločil, na katero stran so stopili.

Domovina, vera, z eno besedo vse svetinje so jim bile popolnoma neznanne. Poznali so cdino le vojaško življenje; v njem so iskali zabave, razbrzdanosti, koristi in pozabljenja. Ko pa so se odločili za kak tabor, so služili vseeno precej zvesto, a to iz neke vojaško-rabzbojniške časti in radi tega, da ne bi kvarili sebi in drugim imena. Tak je bil tudi Kuklinovski. Strog pogum in neizmerna trgoglavost sta mu pridobila ime med postopaci. Lahko mu je bilo tedaj nabirati ljudi. Svoje življenje je preslušil pri raznih vrstah orožja in v raznih taborih. Bil je na Siči ataman; vodil je polke na Valaško; v Nemčiji je zbiral dobrovoljce za časa tridesetletne vojne in si je pridobil gotovo slavo kot poveljniki konjenice. Njegove krive noge, upognjene liki locen, so kazale, da je večji del svojega življenja prebil na konju. Suh je bil pri tem ka-

kor trska in nekoliko upognjen od razbrzdanega življenja. Sila krvi, ne le v vojni prelite, je imel na vesti. Vendar pa ni bil po naravi popolnoma slab človek, včasih je imel tudi plemenite nagibe, bil je le pokvarjen do zadnje koščice in nesramno predrzen. Sam je večkrat v pijanosti govoril svojim zaupnim tovarišem:

"Zgodilo se je marsikaj, radi česar bi me morala strela udariti, a me ni udarila."

Ta nekaznjenost je storila, da ni verjel v pravičnost božjo in v kazen ne le v tem življenju, temveč tudi po smrti ne, ali z drugimi besedami ni verjel v Boga, verjel pa je vendar v hudiča, v čarovnice, astrologe in alkimiste.

Nosil se je po poljsko, ker je smatral ta kraj za najbolj primeren za konjenika; le brke, še črne, si je strigel po švedsko in jih česal navzgor. Pri govoru je zmanjševal vse izraze kakor otrok; kar se je čudno slišalo iz ust takega vtelesenega hudiča in okrutnega, lokajočega človeško kri. Govoril je mnogo in širokoustno, ker se je očitno imel za znamenito osebo in za prvega konjeniškega polkovnika na svetu.

Mueller, ki je sicer v širem pomenu spadal med ljudi podobne vrste, ga je zelo cenil, zlasti ga je rad videl pri mizi poleg sebe. Sedaj pa se mu je sam ponudil za pomočnika, zagotavljajoč, da pridejo redovniki po njegovi zgovornosti kmalu do pameti.

Še prej, ko se je po ujetu duhovnikov odpravil gospod Zamojski, mečnik sieradski, osebno v Muellerjev tabor in zahteval talca, je poslal Mueller Kuklinovskega; gospod Zamojski in o. Kordecki pa ga vendar nista sprejela kot enakovrednega človeka.

Od tega časa je čutil Kuklinovski, ki je bil užaljen v svojem samoljubju, smrtno sovraštvo do braniteljev Jasne gore in je sklenil, da jim bo škodoval na vse mogoče načine.

Odšel je torej kot poslanec, prvič radi samega poslanstva, drugič pa, da bi si vse ogledal in vrget tu pa tam kako slabo seme. Ker je bil že od nekdanj znanec gospoda Čarneckega, se je napotil torej k vratom, ki jih je stražil on; toda gospod Čarnecki je baš spal in Kmitic ga je zastopal. Ta je tudi sprejel in ga spremil v definitorij.

Kuklinovski je pogledal z očesom strokovnjaka na gospoda Andreja in takoj mu je padla v oči ne le njegova postava, marveč vzorno vojaško obnašanje mladega junaka.

"Vojak takoj spozna pravega vojaka," je rekel, dvigajoč roko h klobuku. "Nisem se nadejal, da bi farji imeli tako izborne oficirje v službi. Kakšen čin, prosim?..."

Kmiticu, ki je imel gorečnost vsakega novospreobrnjenca, se je kar gabilo zlasti pred Poljaki, ki so služili Švedom; vendar se je spomnil še nedavne jeze o. Kordeckega in važnosti, s katero je meril on pogajanja, zato je rekel hladno, a mirno:

"Jaz sem Babinič, nekdanji polkovnik litvskih vojsk, sedaj pa dobrovoljec v službi najsvetejše Device."

"Jaz sem pa Kuklinovski, tudi polkovnik, o katerem si že moral slišati, gospod, zakaj ob času marsikatero vojne se je spominjalo to ime in ta sabljica (tu se je udaril po boku) ne le v ljudovladi, temveč tudi za mejo."

"Klanjam se," je rekel Kmitic, "slišal sem že."

"No, prosim... gospod je torej z Litve?.. Tudi tam so slavni vojaki... mi se dobro poznamo, zakaj trombe slave se slišijo od enega konca sveta do drugega... Ali si poznal, gospod, nekega Kmitica?"

Vprašanje je padlo tako naglo, da je stal gospod Andrej, kakor bi bil pribit.

"Čemu poprašuješ po njem, gospod?"

"Ker ga imam rad, dasi ga ne poznam, ker sva si podobna, kakor par čevljev... in to vedno ponavljam: ljudovlada ima samo dva prava vojaka (oprostite, gospod!): mene v kraljevini, a Kmitica na Litvi..."

"Da bi te strela!" je mislil Kmitic.

Toda spomnivši se na pelski značaj Kuklinovskega, je odgovoril jasno:

"Osebnost ga nisem poznal... Toda evo vstopi, gospod, zbor že čaka tam!"

Po teh besedah mu je pokazal vrata, iz katerih je stopil duhovnik, da bi sprejel gosta.

Kuklinovski je šel z njim v definitorij, toda poprej se je še obrnil h Kmiticu.

"Milo mi bo, gospod vitez," je dejal, "če me pri povratku spremiš ti, a ne kdo drugi."

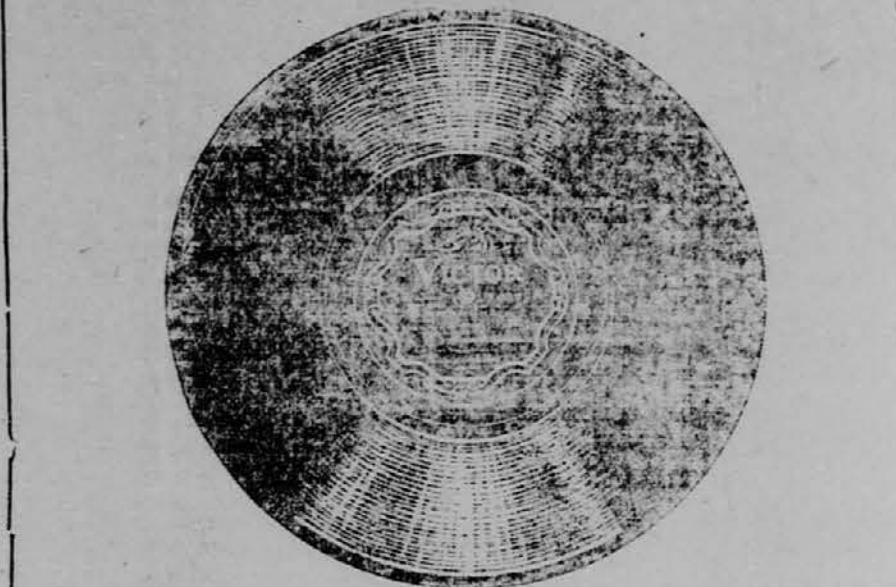
"Čakal bom tu na vas, gospod," je odgovoril gospod Kmitic.

In ostal je sam. Črez nekaj časa je začel korakati sem ter tja z naglimi koraki. Razburila se je v njem vsa duša, a skozi srce je krožila kri, črna od jeze.

GADJE NISO TAKŠNA REC.

Češki zoolog Roessler je objavil v prirodoslovni reviji "Lotos" zanimiv članek o gadih, v katerem trdi, da te kače niso tako nevarne, kakor si po navadi mislimo. Lansko leto so oddali oblastim na Češkem 1125 gadjih glav, 1398 gadov so opazovali, uradi so torej ugotovili 2513 gadov. Vseh teh

2513 kač pa je samo v 7 slučajih pičilo človeka. Vsi opikanci so kmalu ozdraveli. Sploh so silno redki takšni slučajji, da ljudje zaradi gadjega pika umrejo. Nekoliko bolj pogosto poginejo majhne živali, kakor psi, ptiči itd. Dostikrat pa se gadom tudi napad na manjše živali prav slabo obnese.

DOBILI SMO Nove slovenske plošče

KATERE SO IZDELALI PEVCI ADRIJE.

- 68923 Zenitovanje, 1. del.
- Zenitovanje, 2. del, 12 inčev, cena \$1.25.
- 68924 Romanje k Materi Božji, 1. del.
- Romanje k Materi Božji, 2. del, 12 inčev, cena \$1.25.
- 80332 Amerikanec na obisku v stari domovini.
- Amerikanec se poslavlja od rojstnega kraja, cena 75c
- 80333 V krčmi, 1. del.
- V krčmi, 2. del, cena 75c.

Vsaka izmed teh plošč je nekaj posebnega. Slovenska "ohcet" s krasnim petjem, lepih narodnih pesmi, kakor jih znajo zapeti samo pevci Adrije, nudi poseben užitek zase.

Romanje k Materi božji je nekaj, kar Slovenci do sedaj še nismo imeli. Če povemo, da je govornik te plošče sloveči slovenski misijonar, Rev. Odilo Hajnšek, OFM., bo lahko vsakdo naredil sodbo o tej plošči in je takoj naročil.

Ostali dve plošči sta nad vse zanimivi, in vsakdo jih bo brezdvomno hotel imeti, in se naslajati ob zvokih krasnega ubranega narodnega petja.

Pa še eno novost imamo. Jolietiski, Dietzmanov orkester je izdelal dva plesna komada. Kdor se hoče prepričati, če je ta godba res dobra, naj jih takoj naroči.

- 80331 Izgubljena pesem — Jolietiska Slovenka 75
- 80334 Gozdni zvok — France polka 75

NAJNOVEJŠE SLOVENSKE PLOŠČE.

- 79483 Nagajivka Mazurka — Čolharji, Šmarjanka, slov. godba 75
- 79484 Vesela Gorenjka — Korzija veļa, polka, slov. godba 75
- 80059 Napisnica — Srbska himna, moško petje 75
- 80061 Malo kolo — Veliko kolo, tamburica 75
- 80082 Zena volja — Zaljubijeni Ciro, hrvatska scena in petje 75
- 80085 Duna Cardas — Drava Cardas, tamburica 75
- 80106 Don-Bon, valček — Boom-ti-dri, polka, orkester 75
- 80183 Nova stara pesem — Oj, ta zakonski stan, slov. scena s pet. 75
- 80184 Radi kotla v keho — Ravbar na gaupe, smešna scena s pet. 75

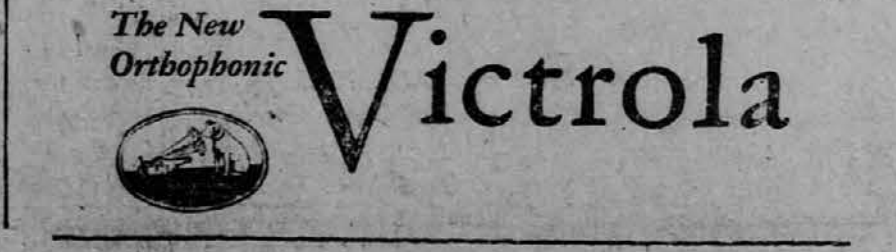
SLOVENSKE PETJE.

- 67979 Slovenske zdravice — Svarjenje \$0.75
- 69317 Tolažba — Veselja dom 75
- 69698 Sveti večer — Tiha noč 75
- 69802 Ne bom se mučila — Ljubca povej 75
- 72206 Al me boš kaj rada imela — Oj ta Polončica 75
- 72207 Ljubca moja — Otok Bleški 75
- 72208 Oj ta vojaški boben — Pobič sem star šele 18 let 75
- 72210 Slepč — Mila mila lunica 75
- 72231 Oj zlata vinska kapljica — Povsod me poznajo 75
- 72232 Sem slovenska delnica — Bom sla na planince 75
- 72327 Zapoji mi ptičica — Po gorah grmi 75
- 72364 Na gorenjskem je fitno — Ptiček in Tička 75
- 72399 Razpodi se megličice — Tam kjer lunica 75
- 72429 Krščani — Anđelji sveti 75
- 72472 Na planinah — Barčica 75
- 72514 Odprti mi kamrico — Prišla bo pomlad 75
- 72527 Moj dom — domovini 75
- 72707 Naprej! — Vse mine 75
- 73721 Micka na šrauf — Na maškaradi 75
- 73725 Na Vršacu — Sladko spavaj 75
- 77422 Neža in Pavel — Deset zapovedi 75
- 77490 Vabilo — Pastirček 75
- 77651 Sezidal sem si — Slovenec Slovincu 75
- 77746 U boj, u boj! Garavušca 75
- 77897 Strunam — Sirota 75
- 77898 Sveta Lucija — Planinarica 75
- 77912 Ko gremo (La Poioma) — Souja (opera) 75
- 78176 Dve utvi — Oj večer je že 75
- 78182 Nove harmonike — Sentklarski paberki 75
- 78313 Knefra in vagabundi — Kako je bilo 75
- 78348 Božična — Sveta noč 75
- 78408 Jadransko morje — Čuj Micika 75
- 78554 Slovenec sem — Pogled v nedolžno oko 75

V zalogi imamo tudi gramofonske iglice, in sicer: Zavojček jeklenih iglic (100 komadov) 10c Škatljica "tungs-tone" iglice (8 komadov, vsaka iglica igra 100-300 plošč) 25c

Važno! - Z vsakim naročilom pošljite potrebno svoto. Pri naročilu od 5 plošč ali več, plačamo poštino mi. Ako je pa naročilo manj, kakor 5 plošč, potem pošljite za vsako ploščo 5c. več za poštino.

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Laški junak?

Armendo Diaz, veliki narodni junak, je mrtev. Lahki so mogočno zopet zaropali z veliko zmago ob Piavi. Človek se ne more iznebiti neke sumnje, da za to zmago nekaj tiči, in imajo Lahki malo slabo vest. Res je tako. Zmaga na sebi je bila nad vse klaverna. Ogrski magnati, ki so slutili, kaj jim preti, so silili na prodiranje, da bi še bolj izredčili slovanske regimente, vse je bilo slabo pripravljeno, a Lahki niso ustavili prodiranja, začelo je pokati zadaj v avstrijskih vrstah, in "zmaga" je bila — gotova. Še v Gorico so prišli "roi" vsi splašeni, in prvi oklic "junaka" Diaza na prebivalstvo je naravnost — ponižna prošnja: Ne storite nam ničesar, in tudi mi vam nečemo ničesar storiti!

Šele pozneje jim je prišlo na um, da naj govorijo o zmagi, in govorijo naprej, ker pač zmage iz vojaškega stališča ni bilo. Grda stran politike. Postenosti med politikami je malo najti, ne morda osebne, temveč politične. Politični nasprotnik je poln samih napač, korumpiran, neiskren, neznačajen... To je prava manija, ki naj bi se skušala omejititi tudi v malo gradem političnem življenju. Stvari nikoli ne koristijo, pač pa posirovi značaje. Ko je bila neka skupina demokratov pri zadnji sestavi vlade v Jugoslaviji potpisnjena, proč od koril, in je Dr. Korosec prevzel v vladi notranji resor, je začelo pljuskati iz golide obrekovanja in blatenja v demokratičnem časopisju. Ako se utegne politično vreme spreminiti, bo iz istih trobent znela slava. Može bi se imeli tudi v politiki iznebiti otročarij.

Mussolini se koraci. Avstrija je to hudo pregrnila zoper fašistično veličanstvo in zmagovito Italijo, ko je malo poropotala radi postopajala Lahov proti nemškemu elementu na Tirolskem. Avstrija je revca, a tudi črv se zvija ako mu stopiš na glavo. Mussolini ni neumen, in dobro pozna vso situacijo. Ako se je pa tako mogočno razkoracil in povzdignil svojo pest, ima pač veliko glavo, a prav kratko pamet. Kak dolgi potegon lahko preti malemu paglavcu. Stavimo, da bi Mussolini ne od-

(Dalje prih.)

NAJSTAREJŠA INDUSTRIJA

Najstarejša industrija na svetu je še vedno bombažna industrija, ki je obenem ena največjih. Ko so v XIV. stoletju benediktinci in genovske ladje pripeljale v Evropo prve bale bombaža, se je razvila na Angleškem industrija, ki si je po izumu statve po Vaucansonu ustvarila centrum v Manchesteru, ki je še danes največji bombažni industrijski kraj na svetu. L. 1760. je Anglija izdelovala za 5 milijonov zlatih frankov bombažnih izdelkov, oziroma manufaktur. Danes je ta številka narasla na 3 in pol milijarde na leto. Stavilo statev na celim svetu znaša po najnovejši statistiki nekako 2,100.000, od česar odpade na Anglijo 725.000. Vrednost produkcije iz bombaževine naravnega blaga na celim svetu na cenijo približno na 25 milijard zlatih frankov. Take ogromne vrednote je znal vsi stvariti človek iz v volno ovitega semena malega grma!

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

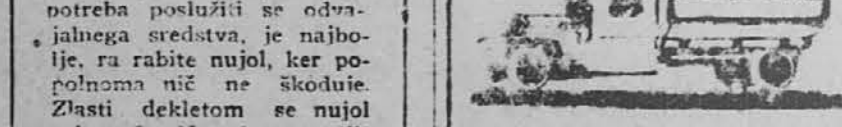
Obiskujte svoje domače gledališče "THE REX", kamor zahajajo vsi prebivalci mesta Sheboygan, Wis., da vidijo najlepše predstave.

NA PRODAJ

po ugodni ceni lepo posestvo na Desincu pri Čromolju v Belokrajini. Posestvo obkopi iz gospodarskih poslopij, hiša, hlev, skedenj, shramba za orodje in kozolec, lepi sadni vrtni, devet njiv, 6 košenic, 2 velika stelnika in loka z lepimi hrasti. Cena je samo \$1.200. Kogar veseli kupiti, naj se obrne za pojasnila na:

JOHN JERMAN, 1112 N. Chicago Str., Joliet, Ill.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevajanje pohištva ob času selitve.

Pokličite Telefon: Roosevelt 8221. LOUIS STRITAR 2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.